

NORSK
BERGVERKSMUSEUM

ÅRSMELDING 2016

*Birger Ruud under et lokalt hopprenn
på Kongsberg, 1930-årene.*

Årsmelding for 2016

NORSK BERGVERKSMUSEUM

Strategisk plan for Norsk Bergverksmuseum 2016 – 2020, vedtatt av styret i desember 2015 har formulert følgende hovedmål og kjerneverdier som skal kjennetegne museet:

Norsk Bergverksmuseum skal være en nyskapende kulturarvinstitusjon i god dialog med publikum og lokale, nasjonale og internasjonale samarbeidspartnere.

◆ Museets kjerneverdier er:

KVALITET OG KUNNSKAP

Alle tjenester skal kjennetegnes av god kvalitet og profesjonalitet i alle ledd.

LAGÅND, SAMARBEID OG GJENSIDIG RESPEKT

Medarbeidere skal ha gjensidig faglig og personlig respekt for hverandre, bidra til tverrfaglig samarbeid og god lagånd.

NYTENKNING OG SAMFUNNSENENGASJEMENT

Gjennom utadrettet virksomhet skal museet framstå med attraksjonskraft, sette aktuelle tema på dagsorden og bidra til kritisk refleksjon.

TILGJENGELIGHET

Anlegg og samlinger skal være tilgjengelig for publikum, i både de fysiske anleggene og ved økt satsing på digitalisering og andre nettbaserte arenaer.

Fokusområde 1

Forvaltning

Museet har ved utgangen av 2016 anslagsvis 129 000 gjenstander og andre objekter i sin samling. Av disse er 73 449 registrert og 6751 tilgjengelige på Digitalt Museum.

Museet overtok i 2016 en samling på 417 historiske geologiske prøver samlet i Kongsberg-området, fra Naturhistorisk museum i Oslo. Denne samlingen er registrert og publisert på Digitalt Museum.

Som et tiltak for å få orden på museets mineralsamling, har det blitt satt opp hyller (ca. 450 hyllemeter) i smeltehytta i Saggrenda, noe som vil gi lagringsplass for en betydelig del av museets mineralsamling.

Museet fulgte opp forvaltningen av det fredete kulturmiljøet Kongsberg Sølvverk gjennom

deltakelse i samarbeidsgruppa og foretatt vurdering av planlagte tiltak i fredningsområdet. Arbeidet med revisjon av forvaltningsplanen er tatt opp med Riksantikvaren. Dokumentasjon av inskripsjoner er videreført med nye registreringer og foto, inkludert historiske målepunkter.

Takket være god økonomisk støtte fra Sparebankstiftelsen DNB og Sølvverkets Venner har museet vært i stand til å videreføre et omfattende rehabiliteringsarbeid og oppgradering av bygg på Haus Sachsen. Alle piper og bakerovn er restaurert, det er lagt inn vann og kloakk, sanitæranlegg og kjøkken er oppgradert. Hovedbygningen er malt utvendig samt noen innvendig vegger er malt. Noen nye el-installasjoner kan nå styres digitalt. Museet har også mottatt sikringsmidler fra Kulturrådet, slik at flere av byggene på Haus Sachsen har fått installert tåkeanlegg. Målet er i tillegg til ordinært vedlikehold, å kunne benytte anlegget i museets formidling og til utleie.

Vedlikeholdsrutiner og kontroller for alle sikkerhetsrelaterte innretninger og slukkeanlegg er utført, dels av egne ansatte og dels av innleide konsulenter. Det er etablert et godt samarbeid med Kongsberg brann og redning. Det er tilrettelagt for at kjentmannsrunder i Chr. 7-stoll og Kongens gruve kan gjennomføres uten følge fra museet. Dette bidrar til god og viktig kunnskap om museets anlegg om det skulle oppstå uønskede hendelser. Det er oppført en ny sikkerhetsport til Chr. 7-stoll, for å unngå uanmeldt ferdsel. Fjellrens er en større årlig oppgave, som også er utført i stoll og publikumsområder i 2016.

Det er installert slukkeanlegg i Blåstua og uthuset ved Sakkerhusene i Saggrenda.

Rutiner og opplæring av lokomotivførere er gjennomgått på nytt.

Driftsavdelingen har bistått de øvrige avdelingene med ombygging, maling og bygging

Driftsavdelingen i arbeid på Haus Sachsen.

av utstillinger, lager for butikk, oppgradering av Kvarten o.l.

Det er utført skjøtselarbeid i og rundt museets anlegg i Saggrenda. Med hogst av trær, framstår anlegget langt mer tilgjengelig og åpent. Det er også utført skjøtselstiltak på Haus Sachsen, ikke minst på og rundt de store berghaldene i området. Det ble videre gjennomført rydding i en del traseer for å forebygge flom og flomskader.

Museet engasjerte arkitektkontoret Askim-Lantto til å utarbeide en mulighetsstudie for en museal bruk av eiendommen til Den Norske Myntverket/Samlerhuset i Hyttegata 1.

Museet har en leieavtale med Kongsberg kommunale eiendom (KKE) for Bergseminaret. Leiekontrakten utløp 31.12.16, og leietaker har valgt å benytte sin opsjon for leie i fem nye år. I henhold til avtalen har museet innen utgangen av 2016 utbetalt til KKE kr. 2,5 mill. som refusjon for den oppgradering av bygget som KKE har utført. KKE har hatt gratis husleie de første fem årene av leieperioden.

Det ble i 2016 behandlet 9 søknader om gruveferdsel. 3 søknader ble avslått av sikkerhetsmessige grunner.

Fokusområde 2

Forskning og kunnskapsutvikling

Bøker:

- **Bjørn Ivar Berg (red.), Frode Sæland:** Astrid Johanne Nyland, **Per Øyvind Østensen**, Fred Steinar Nordrum og **Kåre Kullerud** (2016) Bergverk i Norge, Kulturminner og historie. Fagbokforlaget, 430 s.

Fagfellevurderte tidsskrifter i 2016:

- **Berg, Bjørn Ivar:** Moisesberg i Fyresdal – et bergverk fra 1540-åra, i: Telemark historie, nr. 37, 2016, s. 7–30.
- Froitzheim N, Miladinova I, Janák M, **Kullerud Kåre**, Ravna EJK, Majka J, Fonseca ROC, Munker C, Nagel TJ (2016): Devonian subduction and syncollisional exhumation of continental crust in Lofoten, Norway. *Geology* 44, s. 223-226 **(Nivå 2)**.

Andre ikke-fagfellevurderte publikasjoner:

- Kullerud Kåre, Kotkova J, Skoda R (2016): Ag-Sb bearing minerals from the Kongsberg

Silver Deposit. In: AO Larsen & T Kjærnet (eds) Norsk mineralsymposium 2016, s. 53-59.

- Berg, Bjørn Ivar: Moisesberg – et renessansebergverk i Fjellgardane, i: «Sjå deg attyvi», Fyresdal Sogelag 2016, s. 83–104.

Fagfellevurdering:

- Kåre Kullerud har utført fagfellevurdering av manuskripter for følgende fagtidsskrifter: *American Mineralogist*, *Chemical Geology*, *Contributions to Mineralogy and Petrology*, *Lithos*, *Mineralium Deposita*, *Ore Geology Reviews* og *Precambrian Research*.

Fokusområde 3

Formidling og publikumsrettede tiltak

Utstillingen *Kongen og elgen: formgivning av mynter og medaljer i 200 år* var museets hovedsatsning i 2016. Utstillingen gir et innblikk i myntenenes del av Norges Banks og det norske pengevesenets 200-årige historie. I tillegg viser utstillingen medaljer. Utstillingen åpnet 12. april av Sentralbanksjef Øystein Olsen. Til utstillingen ble det utviklet et eget pedagogiske opplegg for 5.-10. trinn.

I tillegg har museet jobbet med utstillingen *Norges pulsen – Norges Banks minnemyntutstilling*. Utstillingen viser vinnerutkastet til kunstneren Kjersti M. Austdal fra Kunsthøgskolen i Oslo som gikk seirende ut av Norges Banks designkonkurranse for kunst- og designstudenter fra hele landet. Austdals minimalistiske design preger baksiden på 20-kronen som ble gitt ut i forbindelse med Norges Banks 200-årsjubileum i 2016. Forsiden bærer et kongeportrett utformet

Et av mange forslag til en framtidsmynt.

Fra utstillingen "Kongen og elgen: formgivning av mynter og medaljer i 200 år".

av Ingrid Austlid Rise ved Det Norske Myntverket. Utstillingen viser vinnermynten og de 23 andre bidragene som var med i designkonkurransen om jubileumsmynten. Utstillingen ble første gang vist på Nasjonalmuseet for kunst, Museet for samtidskunst, i Oslo 19. juni – 20. august 2016.

Totalt har 3091 elever deltatt på undervisningsopplegg ved Norsk Bergverksmuseum i 2016, hvorav 129 barn i førskolealder deltok på dramatiseringer av sølvfunnet, 1458 elever på 5. trinn i museets geo-tilbud, 652 elever i videregående skole deltok i geologi og industritilbud, og 852 elever var på utstillingen *Kongen og elgen*.

For barnehagene blir historien om sølvfunnet og sølvverkstida tilpasset gjennom dramatiseringer og dukketeater med innlagt skattejakt. Tilbudet i geologi/naturhistorie til grunnskolens 5. trinn foregår delvis på skolene og i museet.

Fra 14. juni til 31. august ble det arrangert sommerutstilling i Sakkerhusene i samarbeid med Galleri Osebro i Porsgrunn. Følgende kunstnere var representert i utstillingen: Kjell Torjussen, Per Møkleby, Jan Petter Bratsberg, Bent Aune, Glassblåseriet Syre, Maria Øverby. I tillegg sam-

arbeidet museet med Telemarksgalleriet på Notodden om salg av kunst i museumsbutikken.

25. mai ble det gjort lydopptak i gruva til filmen *Cave*. Opptaket ble gjort av Nordisk Film shortcut. Den 20. juni ble det gjennomført en visningstur for tyske og sveitsiske journalister og matskribenter i Kongens gruve. De hadde vært på rundtur i Telemark på invitasjon fra Visit-Telemark.

NRK-nyheter intervjuet museets ansatte og sentralbanksjef Øystein Olsen i forbindelse med åpningen av utstillingen *Kongen og elgen*. NRK – Sport var på Kongsberg Skimuseum og intervjuet Daniel-André Tande, innslaget ble sendt i desember 2016. Museets ansatte ble intervjuet av NRK P2 til programmet *Museum*. NRK Museum hadde program om boka «Bergverk i Norge», bl.a. med innslag fra Sølvverkets kulturminner, dammer og renner, Haus Sachsen og Kongsberg kirke.

Gratis inngang på museet i sentrum under Kongsberg Jazzfestival ga gode resultater med økt besøk på museet. I 2015 var det 178 personer innom i løpet av jazzfestivalen, i 2016 var det 652 personer.

Nyttårsfeiring verden over ble arrangert 15. mars med over 370 besøkende fra Kongsberg statlig mottak for asylsøkere, Kongsberg norsksenter og andre besøkende. Arrangementet var en del av prosjektet

Min by, din by hvor elever fra

Kongsberg norsksenter i samarbeid med museet stod for planleggingen og gjennomføringen av arrangementet, som bl.a. inneholdt matserving, musikk og dans fra ulike nasjoner.

Tirsdag 23. august ble det arrangert kulturvandring med temaet Gruveminner langs nye E134. Arrangementet trakk over 75 tilhørere, og var et samarbeid mellom Norsk Bergverksmuseum, Sølvverkets Venner og Statens Vegvesen.

Familiedagen på Haus Sachsen ble gjennomført i august. Besøket var meget godt med over 430 besøkende, og aktivitetene var denne gang begrenset til Haus Sachsen og nærmeste kulturminner. Arrangementet omfattet pinnebrødverksted, vandring i Sachsenstoll, hestekjøring, kanopadling.

Museet deltok i etableringen av ei kulturminneløype i 1540-tallets gruvefelt Moisesberg i Fyresdal i Telemark, med bidrag til tekster på tre språk og illustrasjoner til skilt og brosjyre samt rådgiving ved utvalg av lokaliteter og løypetrasé.

Flere av museets ansatte har holdt en rekke foredrag, spesialomvisninger, mindre presentasjoner på og utenfor museet. Museets ansatte har ellers deltatt på relevante kurs og konferanser, i hovedsak innenlands, og har bidratt med skriftlige arbeider til tidsskrift, årbøker, aviser og lignende.

Vinter i Saggrenda. Nattstigerhuset og inngang til Chr. 7-stoll.

Myntgravør ved Det Norske Myntverket, Ingrid Austlid Rise i arbeid.

Besøksstatistikk	2011	2012	2013	2014	2015	2016	%
Kongens gruve	21 722	21 350	19278	20844	22286	20004	-10,2 %
Museet i sentrum	14 807	14 266	15185	17350	17017	18350	7,8 %
Diverse (aktivitetsplassen, Sachsen, byvandring, annet)	9 831	9 988	8130	10557	11253	9703	-13,8 %
Undervisning	1 600	1 604	2057	2742	3209	3091 ¹⁾	-3,6 %
Aktiviteter (foredrag m.v.)	2 315	2 391	3875	4043	4755	3472 ²⁾	-2,7 %
Totalt	46360	45604	42593	48751	50556	48057	-4,9 %
Smeltehytta og Sakkerhuskroa (Roys Selskapsmat)	9 818	10 518	10796	12442	13596	11322	-16,7 %
Totalt	60 093	60 117	53389	61193	64152	59379	-7,4 %

Forklaring til statistikken: 1) Tallene inngår i hovedtallene, og tas med for å vise hvor mye av besøket som er knyttet til museets pedagogiske opplegg og foredragsvirksomheten. 2) Tallene omfatter besøk til museets foredragsserie, utstillingsåpninger o.l

Fokusområde 4

Fornyning og samfunnsrollen

Gjennom året har museet søkt å fange opp dagsaktuelle temaer som speiler samfunnet både lokalt og nasjonalt. I strategiplanen er det et mål at museet skal ha økt fokus på barn og unge og i programmet for 2016 ble dette spesielt tatt hensyn til, med flere tilbud til denne målgruppen. Museet har et bredt tilbud i årsprogrammet og gjennom det når vi ut til nye og større grupper, samtidig som vi fortsetter med tilbudet til våre faste brukere.

Norsk Bergverksmuseum ble høsten 2015 en del av to museumsprogrammer initiert av Norsk Kulturråd. Programmene går over to år, og er også støttet økonomisk av Kulturrådet:

Museenes samfunnsrolle: demokrati, menneskerettigheter og refleksjon.

Museet deltar med prosjektet "Min by din by - kulturmøter før og nå", som er et samarbeidsprosjekt med Kongsberg norsksenter. Prosjektet har fått midler fra Norsk kulturråd og Buskerud fylkeskommune i 2016. Det er blitt gjennom-

før en rekke aktiviteter i prosjektet i 2016, bl.a. nyttårsfeiring verden over som ble meget godt besøkt, byvandring, besøk på Norsk Teknisk Museum, samt en fotoworkshop med kunstneren og fotografen Eivind Lentz. Her var også elever fra Kongsberg videregående invitert. Resultatet har blitt til en egen nettside www.fotoji.no og en fotoutstilling som vil åpne mars 2017. Samarbeidet med Kongsberg norsksenter blir videreført i 2017.

Digital utvikling: fellesløsninger, økt kvalitet, rikere opplevelser.

Museet deltar med prosjektet "Haus Sachsen - digital formidling av et kulturlandskap".

Museets ansatte har i 2016 arbeidet tett med selskapet Redia om utviklingen av en app, og har gjennomført flere befaringer og kartlegging i gruveåsen. Museet mottok midler fra Sparebankstiftelsen DNB og Sølvverkets Venner, noe som også utløste gaveforsterkningsmidler fra Kulturdepartementet.

Nyttårsfeiring verden over i Smeltehytta.

Fokusområde 5

Museets nasjonale ansvar

Museet ferdigstilte og utga i 2016 et stort bokverk, *Bergverk i Norge. Kulturminner og historie*. Boken var en del av prosjektet *Kulturminner ved bergverk i Norge*, initiert og støttet av Nærings- og fiskeridepartementet, som startet opp i 2007.

Museets nybygg er ikke kommet nærmere noen avklaring i 2016. Forprosjektet for nytt museumsbygg ble oversendt fra Statsbygg til Kulturdepartementet i desember 2013. Forprosjektet omfatter i tillegg til selve bygget, også utstillingsprosjekt og brukerstyr. Sikkerhet er et svært viktig aspekt ved prosjektet, og Norges Bank har vært sterkt involvert som premisseleverandør for sikkerhet. I særlig grad er det utstillingsareal, tilførsels ganger, vare- og gjenstandsmottak og magasin som vil bli omfattet av de strengeste sikkerhetskravene. Museet er svært bekymret for sitt forvaltningsansvar dersom bygget ikke skulle bli realisert.

I 2016 er det avholdt møter med Kulturdepartementet og med leder av Stortingets familie- og kulturkomite, Svein Harberg, om nybygget.

Norsk Bergverksmuseum har avtale med Norges Bank om forvaltning av Norges Banks Myntverkssamling. Samlingen omfatter mynter, prøvemynter, produksjonsverktøy for mynt, modellarkiv for mynt, medaljer, verktøy og modeller for medaljer, museale gjenstander og bibliotek. Deler av samlingen er allerede utstilt på Norsk Bergverksmuseum, mens de deler som ikke er utstilt, for det meste er i magasin i Norges Bank i Oslo eller ved Det Norske Myntverket på Kongsberg. Når nybygget er en realitet, skal denne samlingen inngå i museets nye hovedutstilling, og øvrige objekter vil bli samlet og oppbevart i nye og sikre magasin.

Norsk Bergverksmuseum er ansvarlig for Bergverksnettverket, et faglig museumsnettverk for

Sentralbanksjef Øystein Olsen fra åpningen av utstillingen *Kongen og elgen - formgivning av mynter og medaljer i 200 år*

museer som arbeider med bergverk. I forbindelse med lanseringen av boken *Bergverk i Norge, Kulturminner og historie*, arrangerte museet bergverksseminar i Oslo med påfølgende ekskursjon til Grua og Nysetergruvene, i samarbeid med Hadeland Bergverksmuseum (Randsfjordsmuseene) 22. og 23. september 2016. Seminaret samlet 49 deltakere. I bokbadet deltok forfatter Kjartan Fløgstad, professor Pål Thonstad Sandvik (NTNU), forsker Bjørn Ivar Berg (BVM), med seniorrådgiver Erlend Gjelsvik (RA) som moderator.

Fokusområde 6

Organisering og arbeidsmiljø

I juni ble det arrangert fagtur til Oslo for alle ansatte, med besøk til diverse museer. Ut over dette ble det arrangert felles julelunsj for alle ansatte sammen med museets mange samarbeidspartnere og frivillige. Det er arrangert sammenkomster for alle ansatte ved spesielle milepæler, som bokutgivelse og ferdigstillelse av større oppgaver på Haus Sachsen.

Museets ledelse gjennomfører jevnlig møter med tillitsvalgte. Som IA-bedrift har museet fokus på tilrettelegging av arbeid der det er mulig, for å unngå sykemeldinger og å ta i mot personer med redusert arbeidsevne på praksisplass.

Ansatte i driftsavdelingen har gjennomført en rekke kurs for å sertifisere nødvendig kompetanse i henhold til lovpålagte krav. Dette vil fortsette i 2017. Museums- og gruveguidene fikk også i 2016 en grundig innføring i museets sikkerhetsrutiner og faglig opplæring før sesongstart med påfølgende personlig evaluering.

I 2016 har museet 16,2 årsverk faste og 5,4 timelønnede, til sammen 21,56 årsverk.

Sykefraværet var på 4,8 %, egenmeldt fravær 0,9 %.

Fast ansatte ved museet i 2016

Alfhild Skaardal	Direktør
Anne-Trine Nørsterud	Administrasjonssjef
Ingvild Åbyholm Russell	Merkantil (permisjon fra 13.10.16)
Liv Wenche Moe	Merkantil (vikar, fra 09.05.16)
Njål Gunnar Isene	Drift- og sikkerhetssjef
Svein Apeland	Vaktmester
Bjørn Myran	Håndverker
Elmer Sidro	Renholder (50 %)
Roar Oksås	Mekaniker
Tor Flesseberg	Tømrer
Tina Rigby Hanssen	Avdelingsleder, publikumsavdelingen
Morten Øvereng	Butikkansvarlig/omviser
Halvor Sælebakke	Salg- og formidlingskonsulent
Erik Engebretsen	Museumspedagog
Kåre Kullerud	Avdelingsleder, forskning- og dokumentasjonsavdelingen/konservator geologi
Bjørn Ivar Berg	Forsker
Frode Sæland	Konservator
Per Øyvind Østensen	Konservator (permisjon fra 01.02.16)
Christian Berg	Fotograf (50 %)

Andre tilknyttet museet:

Sommer- og timeansatte guider og frivillige. Praksisplass via NAV, Kriminalomsorg i frihet og Kongsberg norsksenter.

Fokusområde 7

Økonomi

Museet har god økonomistyring og likviditet. Kulturdepartementet står for grunnfinansieringen av driften med kr. 15 700 000 i 2016. Økningen i statstilskuddet dekker ikke lønns- og prisveksten. Museet mottok for første gang et driftstilskudd fra Kongsberg kommune på kr. 300 000. Museet mottok ikke driftstilskudd fra Buskerud fylkeskommune. Øvrige inntekter er billettinntekter, inntekter fra arrangementer i gruva, omsetning i museumsbutikkene, leieinntekter fra utleie samt godtgjøring fra Norges Bank i forbindelse med forvaltning av Norges Banks Myntverkssamling. I tillegg kommer prosjekttilskudd museet mottar og som varierer fra år til år.

Samlede driftsinntekter i 2016 er kr. 24 124 586. Museet har et overskudd i 2016 på kr. 743 007 som tilføres egenkapitalen.

Mindre inntekter fra billettsalg, salg i museumsbutikker og salg av arrangementer i Sølvgruvene er kompensert ved mindre forbruk av driftsmidler. Overskuddet kan forklares bl.a. ved at kostnader til pensjon er noe lavere enn budsjettert, samt at det er inntektsført kr 200' fra et prosjekt fra 2011. Kostnadene i prosjektet ble den gang forskuttet av museets driftsbudsjett. Ved årets utgang utbetalte museet kr. 2,5 mill til Kongsberg kommune eiendom (KKE), som avtalefestet refusjon for det oppussingsarbeidet KKE har utført på Bergseminaret.

Museet har mottatt følgende eksterne tilskudd/tilsagn i 2016:

Kulturrådet

Museumsprogram - digital utvikling -APP-Haus Sachsen	kr	140 000
Museumsprogram - samfunnsrollen -Min by-din by	kr	140 000
Sikringsmidler - sikringsport Christian VII stoll	kr	85 000
Sikringsmidler - sprinkling Blåstua, Saggrenda	kr	281 000
Sikringsmidler - kameraovervåkning -museet	kr	75 000

Sparebankstiftelsen DNB

Museumsprogram - digital utvikling -APP-Haus Sachsen	kr	320 000
--	----	---------

Kulturdepartementet -gaveforsterkning

Museumsprogram - digital utvikling - APP-Haus Sachsen	kr	105 000
---	----	---------

Buskerud fylkeskommune

Min by-din by	kr	60 000
---------------	----	--------

Norges Bank

Forvaltningsavtalen	kr	583 000
Tilskudd utstillingen "Kongen og elgen"	kr	200 000

Sølvverkets Venner

Bidrag til annonsering av aktiviteter	kr	25 000
Museumsprogram - digital utvikling - APP- Haus Sachsen	kr	100 000

Totalt

kr 2 114 000

Styrets årsberetning 2016

Styrets sammensetning

Styret har i 2016 hatt slik sammensetning:

Olav Soleng, styreleder, oppnevnt av Kulturdepartementet (til 23.02.16)

Sigrid Røyseng, nestleder, oppnevnt av Kulturdepartementet (fung. styreleder i perioden 23.02.16 til 04.07.16)

Helge Evju, styreleder, oppnevnt av Kulturdepartementet (fra 04.07.16)

Nils Molin, styremedlem, oppnevnt av Kulturdepartementet

Lene Walle, styremedlem, oppnevnt av Kulturdepartementet

Wivi-Ann Bamrud, styremedlem, oppnevnt av Kulturdepartementet

Øyvind Wike, styremedlem, oppnevnt av Sølverkets Venner

Frode Sæland, ansattes representant.

Varamedlemmer

Leif Dybing, oppnevnt av Kulturdepartementet

Tone Rygg, oppnevnt av Kulturdepartementet

Edgar Mensner, representant for Sølverkets Venner

Tor Flesseberg, ansattes representant.

Styrets sekretær

Direktør Alfhild Skaardal

Museets vedtekter

Det er gjort endringer i styrets vedtekter i 2016, hva angår styrets sammensetning. Styret har vedtatt å erstatte venneforeningen Sølverkets Venners representant med styremedlem og vara oppnevnt av Kongsberg kommune/Buskerud fylkeskommune. Vedtektsendringen er til godkjenning i Lotteri- og stiftelsestilsynet.

Beskrivelse av museet

Norsk Bergverksmuseum er et kultur- og naturhistorisk museum som forvalter det nasjonale kulturminnet Kongsberg Sølverk med bygninger, anlegg og samlinger, og har nasjonale oppgaver knyttet til bergverkshistorien. Videre forvalter museet Kongsbergs industrihistorie og Kongsbergs skihistorie. Museet har forvaltningsansvar for Norges Banks myntverkssamling.

Norsk Bergverksmuseum forvalter eiendommer fordelt over et større geografisk område. I alt forvalter museet 50 store og små bygninger, de fleste av antikvarisk verdi og med sin opprinnelse i Kongsberg Sølverk.

Museets organisasjon

Museet har i 2016 hatt 18 ansatte og 25 sommeransatte guider og helgevakter. I tillegg har museet hatt 3 personer på særskilte avtaler, i samarbeid med NAV og kriminalomsorg i frihet. Museet ledes av direktøren. Direktørens ledergruppe består av lederne for de tre avdelingene forsknings- og dokumentasjonsavdeling, publikumsavdeling og driftsavdeling, samt administrasjonssjefen.

Museet har utarbeidet strategiplan for 2016 – 2020. Planen er vedtatt av styret.

Styrets aktivitet i 2016

Det har vært avholdt i alt 7 styremøter og behandlet i alt 50 saker.

I tillegg til å behandle årsregnskap, årsmelding, søknad om statstilskudd og regnskapsrapporter, har styret også i 2016 i tråd med departementets tilskuddsbrev hatt fokus på egeninntekter. Styret har besluttet å iverksette en større gjennomgang av museets utstillinger, med sikte på en større oppgradering og fornyelse i årene framover.

Kongsberg kommune har for første gang vedtatt driftstilskudd til museet i 2016. Museet regner med at Buskerud fylkeskommune vil følge opp med tilskudd i 2017, i tråd med forutsetningene i Kulturdepartementets tilsagnsbrev. Styret har i den anledning endret museets vedtekter hva angår styrets sammensetning, og åpnet for styreplass med vara for kommune/fylkeskommune.

Det Norske Myntverket, som ligger i tilknytning til museet, vurderer ulike utviklingstiltak for sin eiendom. Styret har i den anledning bestilt en mulighetsstudie av arkitektkontoret Askim-Lantto for å få en vurdering av om Myntverkets eiendom kan være egnet til museumsformål. Museet har forlenget leieavtalen med Samlerhuset/Det Norske Myntverket om leie av kontorlokaler i Hyttegata 1.

Styret har i flere møter drøftet relasjonen til Kongsberg skimuseums venner. Styret har fattet vedtak om å synliggjøre egnavnet Kongsberg skimuseum i museets publikumskommunikasjon og tatt initiativ til dialog om videre samarbeid.

Museet har en leieavtale med Kongsberg kommunale eiendom (KKE) for Bergseminaret. Leiekontrakten utløp 31.12.16 og leietaker har valgt å benytte sin opsjon for leie i fem nye år. I henhold til avtalen har museet innen utgangen av 2016 utbetalt til KKE kr. 2.5 mill. som refusjon for den oppgradering av bygget som KKE har utført. KKE har hatt gratis husleie de første fem årene av leieperioden.

Styreleder og direktør har gjennomført møter med Kulturdepartementet og med leder av familie- og kulturkomiteen på Stortinget.

Likestilling, HMS og arbeidsmiljø

Museet tilstreber en likeverdig og balansert fordeling av kjønnene i stillingene og praktiserer prinsippet om lik lønn for likt arbeid. Det er en noe skjev kjønnsbalanse, der menn er i stort flertall blant fast ansatte, men dette er nå blitt noe bedret. Blant sesongansatte er derimot balansen tilfredsstillende.

Det har siste året ikke skjedd ulykker, verken med ansatte eller publikum involvert. Museet har en krevende drift med hensyn til sikkerhet, og gjennomfører derfor årlig øvelser og kontroller. Museet har etablert et web-basert HMS-system. Styret får seg forelagt en avviksrappport hvert år. Virksomheten forurenses i beskjeden grad det ytre miljø.

Sykefravær 4,8 % hvorav egenmeldt fravær er 0,9 %.

Årsregnskap for 2016

Årsresultatet for 2016 viser et overskudd på kr. 743 007 Kulturdepartementet står for grunnfinansiering av driften. Samlede driftsinntekter i 2016 var kr. 24 124 586 hvorav statstilskuddet utgjorde kr. 15 700 000. Museet benyttet kr. 1 163 800 av øremerkede midler til prosjekter og mottok for øvrig kr. 1 083 650 i eksterne tilskudd. Samlede driftskostnader utgjorde kr. 24 167 619. Totale personalkostnader var kr. 14 101 889, hvorav pensjonskostnader utgjorde kr. 1 362 360.

Museet har hatt en tilfredsstillende økonomisk kontroll, og etter styrets oppfatning gir årsregnskapet en god beskrivelse av stiftelsens økonomiske stilling ved årsskiftet. I tråd med regnskapslovens krav er forutsetningene til fortsatt drift til stede, og styret er av den oppfatning at det generelle vedlikeholdet er tilfredsstillende.

Utfordringer

Det har i 2016 også vært en positiv utvikling i besøkstallene for museet, mens det er noe nedgang i besøket i sølvgruvene.

Det er et etterslep i arbeidet med samlingsforvaltning og digitalisering. Mangel på tilfredsstillende magasin og fasiliteter for å jobbe med samlingene er en utfordring.

Forprosjektet for nytt museumsbygg, som ble avlevert Kulturdepartementet i desember 2013, fyller de krav, behov og forventninger museet og Norges Bank har til sikkerhet og til et moderne museumsbygg. Forprosjektet vil sette museet i stand til å ivareta en god forvaltning, sikring og bevaring av særlig verdifulle gjenstander og kunne gi en god formidling til et bredt publikum. Det vil bedre arbeidsforholdene i museet, som i dag leier kontor utenfor museets område. Det er heller ikke tilfredsstillende arbeidsforhold for å utføre museumsfaglige oppgaver knyttet til magasin og annen samlingsforvaltning. Byggebevilgning på statsbudsjettet har latt vente på seg, og heller ikke i 2016 er det blitt en avklaring rundt nybygget. Styret ser fram til at første byggebevilgning gis i statsbudsjettet for 2018. Manglende avklaring rundt nybygg, hemmer det museumsfaglige arbeidet.

Planleggingen av nytt museumsbygg omfatter ikke omlegging og oppgradering av eksisterende utstillinger i dagens museumsbygg. Til tross for manglende avklaring rundt nybygg, har styret sett det som helt nødvendig å starte opp arbeid med å planlegge oppgradering og fornyelse av museets utstillinger. Dette arbeidet vil fortsette i 2017.

Kongsberg 23. februar 2017

Helge Evju
Leder

Sigrid Røyseng

Frode Sæland

Øyvind Wike

Lene Walle

Wivi-Ann Bamrud

Nils Molin

Alfhild Skaardal
direktør

Resultatregnskap 01.01. - 31.12.16

	Note	Regnskap 2016	Budsjett UB 2016	Regnskap 2015
RESULTATREGNSKAP				
Driftsinntekter				
Salgsinntekter		2 161 642	2 636 000	2 311 673
Billettinntekter		3 140 263	3 685 000	3 474 401
Leieinntekter	9	1 676 055	1 768 000	1 694 607
Andre driftsinntekter		199 176	108 000	362 148
Sum Driftsinntekter		7 177 136	8 197 000	7 842 829
Tilskudd				
Statlige driftstilskudd		15 700 000	15 700 000	15 418 000
Anvendte øremerkede midler til prosjekter	6,7	1 163 800	0	881 506
Andre tilskudd, refusjoner	10	1 083 650	1 313 000	1 696 189
Sum tilskudd		17 947 450	17 013 000	17 995 695
Sum inntekter		25 124 586	25 210 000	25 838 524
Driftskostnader				
Varekostnad		1 142 777	1 256 000	1 102 354
Lønnskostnader	8	14 101 889	14 509 000	14 935 339
Avskrivninger	1	161 847	80 000	143 846
Andre driftskostnader prosjekter	7	1 362 360	0	1 249 206
Andre driftskostnader	8	7 548 247	9 345 000	6 726 668
Tap på fordringer		0	0	2 840
Sum driftskostnader		24 317 119	25 190 000	24 160 253
DRIFTSRESULTAT		807 467	20 000	1 678 270
Finansielle poster				
Finansinntekter		120 838	160 000	187 021
Finanskostnader		185 298	180 000	219 912
Netto finansposter		-64 460	-20 000	-32 892
ÅRSRESULTAT		743 007	0	1 645 379
DISPONERING AV ÅRSRESULTAT				
Avsatt til fond, vurderingsforskjeller				
Avsatt til annen egenkapital	5	743 007	0	1 645 379
SUM DISPONERT		743 007	0	1 645 379

Balanse - Eiendeler pr 31.12.16

	Note	2015	2016
Anleggsmidler			
Sum immaterielle eiendeler		0,00	0,00
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	1	31 666 106	30 793 742
Inventar, maskiner, biler, samlinger	1	600 477	796 396
Sum anleggsmidler		32 266 583	31 590 138
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer aksjer/andeler	11	10 000	10 000
Sum anleggsmidler		32 276 583	31 600 138
Omløpsmidler			
Varelager			
		1 224 288	1 105 158
Fordringer			
Kundefordringer		698 536	465 041
Andre fordringer		162 161	220 001
Sum fordringer	2	860 697	685 043
Sum betalingsmidler	3	9 320 945	6 859 829
Sum omløpsmidler		11 405 930	8 650 029
SUM EIENDELER		43 682 513	40 250 167

Balanse - EK og Gjeld pr 31.12.16

	Note	2 015	2 016
EGENKAPITAL			
Stiltelseskapital		200 000	200 000
Stiftelsens kapital		18 524 805	18 524 805
Sum innskutt kapital	4	18 724 805	18 724 805
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	5	8 722 947	9 465 954
Sum egenkapital		27 447 752	28 190 759
GJELD			
Avsetning for forpliktelses			
Øremerkede midler	2,3,6,7	1 558 429	1 525 243
Langsiktig gjeld			
Sum langsiktig gjeld	1,2	11 530 000	7 750 000
Kortsiktig gjeld			
Sum leverandørgjeld/trekk		1 070 493	792 123
Skyldige offentlige avgifter		755 631	666 290
Annen kortsiktig gjeld		1 320 208	1 325 752
Sum kortsiktig gjeld		3 146 332	2 784 165
Sum gjeld		16 234 761	12 059 408
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		43 682 513	40 250 167

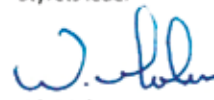
Kongsberg 23.02.17

Alfhild Skaardal
Direktør

Helge Evju
Styrets leder

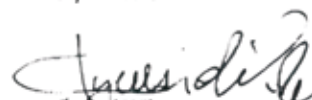

Sigrid Røyseng
Nestleder

Frode Sæland
Styremedlem

Nils Molin
Styremedlem

Wivi-Ann Bamrud
Styremedlem

Lene Elisabeth Walle
Styremedlem

Øyvind Wike
Styremedlem

Regnskapsprinsipper

Norsk Bergverkmuseum er en privat stiftelse.

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk for små foretak.

Driftsinntekter/drifstkostnader

Inntektsføring skjer etter opptjeningsprinsippet, som normalt vil være leveringstidspunktet av varen/tjenesten.

Kostnader medtas etter sammenstillingsprinsippet, dvs i samme periode som tilhørende inntekt.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Aksjer og andeler

Langsiktige investeringer er verdsatt til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Varebeholdning

Lager av varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost etter FIFO-prinsippet og virkelig verdi. Det foretas nedskrivning for påregnelig ukurans.

Varige driftsmidler

Tomter avskrives ikke. Museumsbygningene er bevaringsverdige og har en ubestemmelig levetid. Disse avskrives ikke. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlenes forventede levetid dersom de har antatt levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr. 15 000. Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende. Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand ved kjøp av driftsmidlet. Tilskudd tilknyttet anskaffelse av driftsmidler aktiveres i takt med påløpt kostnad.

Note 1 - Varige driftsmidler

	Fast eiendom	Påkostning Haus Sachsen	Samlinger	Inventar, utstyr, kunst	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	23 338 821	847 285	100 003	1 605 753	25 891 862
Tilgang				345 403	345 403
Avgang				-30 000	0
Anskaffelseskost 31.12.	23 338 821	847 285	100 003	1 921 156	26 237 265
Akkumulerte avskrivninger 01.01.		0		1 105 279	1 105 279
Årets avskrivninger		42 364		119 483	161 847
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	0	42 364	0	1 224 762	1 267 126
Akkumulerte nedskrivninger 31.12.	0	0	0	0	0
Bokført verdi pr 31.12	23 338 821	804 921	100 003	696 396	24 970 139
Avskrivningssats, lineære avskrivninger		5 %		0-33%	

Anskaffelseskost for samlinger, inventar og utstyr før 01.01.03 er ukjent.

Bokført verdi av bygninger fordeles:	01.01.2016	31.12.2016
Bygninger Kongsberg	9 520 000	9 520 000
Bygninger Saggrenda	1 415 000	1 415 000
Bygninger Haus Sachsen	1 391 000	1 391 000
Sakkerhusene	4 472 800	4 472 800
Bergseminaret	4 614 021	4 614 021
Bergseminaret - oppussing KKE	7 480 000	6 650 000 1)
Gruveanlegg Kongens Gruve	507 000	507 000
Tomt Saggrenda og Saggrenda Verk	384 000	384 000
Eiendom	1 035 000	1 035 000
Sum	30 818 821	29 988 821

1) Bergseminaret - oppussing KKE

Bergseminaret er i henhold til avtale med KKE blitt rehabilitert, og denne kostnaden er dekket av leietaker KKE. Antatt verdi utgjør 10,8 millioner. Denne posten er først innarbeidet i 2013 etter at KKE har disponert lokalene i 2 år. Museet har i henhold til avtale med KKE dekket 2,5 millioner av rehabiliteringen. Restverdi på 8,3 millioner avskrives i takt med inntektsføringen over leieperioden og antatt verdifall. Årlig kostnadsføres kr 830.000 som vedlikehold og kr 830.000 føres som leieinntekt. Leieinntekten reduserer KKE sine rehabiliteringskostnader som er periodisert som gjeld. Periodisert kostnad er kr 6 650 000 og gjeld er kr 4 150 000 pr 31.12.2016.

Note 2 - Fordringer og gjeld

Ingen av museets fordringer forfaller senere enn ett år etter regnskapsårets slutt

Avdragsbetaling startet i 2015 for langsiktig lån på kr. 4.500.000,-. Restgjeld pr 31.12.16 er kr. 3 600 000,-.

Som sikkerhet for langsiktig gjeld er det tatt pant i Bergseminaret, bokført verdi kr. 4.614.021,-.

Avsetning for forpliktelser utgjør i sin helhet øremerkede midler. Dette er midler som museet enten har mottatt til øremerkede formål/prosjekter, eller som museet selv har opparbeidet over drift og øremerket til spesielle formål/prosjekter. Disse midlene blir inntektsført i takt med investeringer/utførelse av prosjektene. Se egen note for nærmere opplysninger.

Note 3 - Bundne midler

Bundne skattetreksmidler utgjør kr. 485 297,-. Øremerkede prosjektmidler mottatt fra eksterne aktører utgjør kr. 1 674 743,-, disse står ikke på egen bankkonto.

Note 4 - Stiftelsens kapital

Stiftelsens kapital viser verdien av midler museet forvalter:

	2015	2016
Stiftelseskapital	200 000	200 000
Stiftelsens kapital	18 524 805	18 524 805
Sum stiftelsens kapital	18 724 805	18 724 805

Note 5 - Annen egenkapital

Annen egenkapital gjelder midler tilført museet gjennom årenes drift:

Annen egenkapital 01.01.	8 722 947
Årets overskudd	743 007
Annen egenkapital 31.12.	9 465 954

Note 6 - Øremerkede midler/tilskudd

Prosjekt	Rest øremerka midler pr. 31.12.2015	Tilgang 2016	Anvendt 2016 Inntektsført	Anvendt 2016 Aktivert	Avsluttet og inntektsført 2016	Restbeløp øremerkede midler 31.12.2016
1 Saggrendaområdet	73 209					73 209
2 Utvikling gruva	76 800					76 800
3 Digital utvikling - APP	180 000	747 500	-425 675			501 825
19 Lokstall gruva*	0	75 000				75 000
31 Seminar bergverk	25 580		-25 580			0
39 Næringsdep	402 601		-198 654			203 947
42 Museet sprinkl. sikr.	29 387					29 387
5 (gammel 42-1) Sprinkling museet jf. 40	0	281 000	-15 689		-262 906	2 405
5&45 (gammel 42-2) Sikring museet	86 519					86 519
43 Middelalderbergverk	18 160					18 160
49 Jubileumsutstilling, Norges Bank 2016	0	200 000	-200 000		-37 740	-37 740
51 Myntutstilling	239 319				-201 579	37 740
52 Birger Ruuds Minnerenn	2 110					2 110
59 Familiedag på Haus Sachsen 2014	6 266					6 266
63 Min by, din by	99 067	185 000	-173 882			110 185
64	0	85 000	-85 000			0
	-2					-2
SUM	1 239 015	1 573 500	(1 124 481)	(262 906)	(239 319)	1 185 808
Fondsmidler						
Fond Sølvv. Venner	155 925	20020				175 945
Fond for samlinger og formidling	163 490					163 490
Sum fondsmidler	319 415	20 020	-	-	-	339 435
Sum avsetninger og forpliktelser	1 558 430	1 593 520	(1 124 481)	(262 906)	(239 319)	1 525 243

Note 7 - Prosjekter

Prosjektoversikt pr 31.12.16	Periodens inntektsførte tilskudd	Andre inntekter	Periodens lønns-kostnad	Periodens annen drifts-kostnad	Periodens prosjekt resultat	Aktiverte kostnader Konto 1106/P900
3 Digital utvikling - APP	425 675				-425 675	0
5 Nytt alarmanlegg/adkomskontroll	278 595				-278 595	0
13 Maling av Haus Sachsen					-28 274	-28 274
14 Oppgradering av skihistorisk samling					-52 635	-52 635
31 Seminar bergverk	25 580	23 120			-64 767	-16 067
39 Næringsdepartementet	198 654				-198 654	0
49 Jubileumsutstilling, Norges Bank 2016	237 744				-237 744	0
51 Myntutstilling	201 575				0	201 575
55 HausSachsen	0				-61 998	-61 998
61 Museumsbutikken	0				10 000	10 000
63 Min by, din by	173 882				-173 882	0
64 Sikkerhetsport-C7	85 000				-103 041	-18 041
900 Mellomprosjekt, aktivering P55 og 62	-262 906				252 906	-10 000
Sum prosjekter	1 363 800	23 120	0	-1 362 360	24 560	0

Prosjektets resultat utgjør inntekt (+)/kostnad (-) som er belastet ordinær drift.

Note 8 - Lønn, godtgjørelse og lån ansatte m.v.

Lønnskostnader består av følgende poster:

	2015	2016
Lønninger	11 012 883	10 921 997
Arbeidsgiveravgift	1 831 026	1 677 759
Pensjonskostnader	1 653 689	1 222 804
Andre lønnskostnader	437 741	279 328
Sum lønnskostnader	14 935 339	14 101 889

Gjennomsnittlig antall ansatte, faste	17	16
Gjennomsnittlig antall ansatte, timelønnede	4	5
Gjennomsnittlig beregnet totale årsverk	21	21

Ytelse til ledende personer:

	Direktør	Styrets leder	Styremedlemmer
Lønn	911 493	20 480	101 574
Pensjonskostnader	122 107		
Andre ytelser	6 255		

Revisor:

Kostnadsført revisjonshonorar for 2016 utgjør kr. 122 941,- fordeles:

Ordinær revisjon 2016	36 250
Ordinær revisjon, gjelder 2015	86 691
Annen bistand	0
Sum	122 941

Note 9 - Leieinntekter

Leieinntekter fremkommer slik:

	2015	2016
Leieinntekter	1 694 607	1 676 055

Note 10 - Andre tilskudd

Andre tilskudd fremkommer slik:

	2015	2016
Tilskudd Norges Bank	780 000	783 650
Tilskudd Tollregion Sør-Norge forbruksavg. EI	17 286	
Tilskudd Sølververkets Venner	25 000	
Kongsberg kommune, driftstilskudd	0	300 000
Kongsberg kommune, fotoutstilling	25 000	
Stiftelsen Fritt ord	100 000	
Inntektsført øremidler for avsluttede prosjekter	748 903	
Sum	1 696 189	1 083 650

Note 11 - Aksjer

Selskapets navn	Antall	Kostpris	bokført verdi
Visit Telemark AS	5	10 000	10 000

Til styret i Norsk Bergverksmuseum

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Norsk Bergverksmuseums årsregnskap som viser et overskudd på kr 743 007. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av museets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av museet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig

PricewaterhouseCoopers AS, Dyrmyrgt. 35, NO-3611 Kongsberg

T: 02316, org.no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til museets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av museets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om museets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at museet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av museets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Kongsberg 23. februar 2017
PricewaterhouseCoopers AS

Stein Erik Rotegård
Statsautorisert revisor

NORSK
BERGVERKSMUSEUM

Hyttegt. 3, 3616 Kongsberg
bergverksmuseet@bvm.no • www.norsk-bergverksmuseum.no

Layout og grafisk produksjon: Telemark Trykk AS, Notodden